

Pöytäkirja

28.4.2023

VN/10384/2019

VN/10384/2019-VM-467

Hankkeen ohjausryhmä kokous 3-2023

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke

Aika To 27.4.2023, klo 12-14.06
Paikka Etäkokous
Läsnä Vesa Lipponen VM puheenjohtaja
 Jouko Narikka VM varapuheenjohtaja
 Tuula Lybeck VM ohjausryhmän sihteeri
 Max Hamberg VNK
 Johanna Herrala SM
 Tuija Laukkanen MMM, Matti Hyytisen sijaisena
 Altti Iiskola LVM
 Aleksi Karvonen OM
 Lassi Kauttonen STM
 Kalervo Koskimies OKM
 Ramses Malaty UM
 Olli-Pekka Rissanen VM
 Petri Saarukka PLM
 Suvi Savolainen VM
 Päivi Tommila TEM
 Timo Laitinen VK (ohjausryhmän asiantuntijajäsen)

Esittelijät:

Mikko Pelttonen MMM
 Ulla Suomela VM
 Mari Näätsaari VK
 Anu Mäkinen VK
 Antti Seppänen VK
 Joose Niemi VK
 Mikko Lehtonen VM
 Leena Rantala VM
 Merja Keinänen VM

Muut kutsutut:

Marita Virtanen VM
 Jaana Walldén VM

Poissa:

Tiina Kotonen-Pekkanen YM
 Outi Luoma-Aho VM
 Esko Mustonen VM

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
 +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin 20.4.2023 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (2/2023, 16.3.2023) pöytäkirja.

4 Tutkimusjaoston kehittämisehdotukset

Mikko Peltonen (jaoston vpj) ja Ulla Suomela esittelivät tutkimusjaoston kehittämisehdotukset.

Keskustelussa esille nousseita asioita:

Keskusteltiin tutkimus-käsitteestä sekä tutkimustoiminnan suhteesta hankintaan vs. valtionavustukseen. Suomela totesi tutkimus-käsitteestä, että raportissa on avattu perustutkimuksen ja soveltavan tutkimuksen määritelmiä. Peltonen täydensi, että tutkimustoiminta voidaan mieltää vastikkeettomaksi toiminnaksi (valtionavustus), mutta silloin kun tehdään tilaustutkimuksia ja -selvityksiä, niin ne ovat hankintoja, ja niissä saadaan konkreettinen vastine rahalle (esimerkkinä VNTEAS). Esille tuotiin hallitusohjelman laadinta ja panostukset TKI-rahoitukseen sekä se, miten tutkimusjaoston tulevan raportin kehittämisehdotuksia nostettaisiin osaksi hallitusohjelmaa. Osaa kehittämisehdotuksista on ehdotettu jo kauan (kokonaiskustannusmalli 2007 ja lainsäädännön kehittäminen 2015). Ulkomaisten toimijoiden tunnistautumisen esiin nostamista tutkimusjaoston raportissa pidettiin hyvänä, jolloin sama toiminnallinen tarve tulee eri näkökulmista esille.

5 Kehittämisehdotusten hallintamalli hankkeen loppuajana

Mari Näätsaari esitteli kehittämisehdotusten hallintamallin koskien v. 2023.

Keskustelussa esille nousseita asioita:

Hallintamallin valmistelua pidetään hyvänä kehitysprosessin ja vuorovaikutuksen hallinnan näkökulmasta. Tiedusteltiin, miten varmistetaan läpinäkyvyys ja ajantasainen tieto asiakkaille bugin korjauksen tai kehittämisehdotuksen käsittelyn etenemisestä. Valtiokonttorin asiantuntijoiden mukaan pääsyoikeudet JIRA-järjestelmään eivät ole toimiva ratkaisu feedback-kanavana. Asiakasvastaavat käyvät virastojen vastinhenkilöidensä kanssa läpi säännöllisesti asioita ja näissä käydään läpi etenemistä eri tavoin. Lisäksi käyttöönottojen ohjausryhmässä (kopryssa) voidaan käsitellä ja seurata kehittämisehdotuksia. Tarvittaessa isompia asioita voidaan käsitellä myös hankkeen ohjausryhmässä.

Esille tuotiin kehittämisen roadmapin tarve. Näätsaari kertoi, että ohjausryhmässä Valtiokonttorin tilannekatsauksessa käydään nykyisellään joka kerta läpi perusprosessin toteuttamisen tilanne ja suunta/aikataulu läpi. Vastavaa tilannekatsausta käydään läpi myös muissa ryhmissä.

Esille tuotiin prosessiin kuuluvien lomakkeiden tuotannon/kehittämisen tukea jatkossakin. Näätsaari vastasi, että kun tietomallieditori on valmis, niin asiakkaiden asiantuntijat pystyvät itsenäisesti toteuttamaan esim. hakemuslomakkeet, ja Valtiokonttori tukee työkalun käytössä. Palvelutuottajan toimesta tehdyt lomakkeet ovat olleet väliaikaisratkaisu ennen tietomallieditorin valmistumista.

6 Valtiokonttorin tilannekatsaus

Mari Näätsaari, Anu Mäkinen ja Antti Seppänen esittelivät Valtiokonttorin tilannekatsauksen.

Keskustelussa esille nousseita asioita:

Tiedusteltiin henkilöhakijoiden/yksityishenkilöille myönnettävien valtionavustusten tarvitsemien toiminnallisuuksien kehittämisen aikataulua. Valtiokonttorin asiantuntija vastasi, että loppukevään aikana tehdään v. 2024 suunnittelu. Vuonna 2024 käytössä olevaa kehittäjätiimin kokoa on tarkennettu ja työlistan mukaisten tehtävien priorisointia toteutetaan. Lisäksi tiedusteltiin metatietojen rajapintayhteydestä Vahvaan. Tämänkin osalta aikataulutusta tehdään v. 2024 roadmapille. Chatissa Valtiokonttorin asiantuntija nosti esille huomion yhteistyön tarpeesta VNK:n toimittajien kanssa rajapinnan edistämiseksi.

Lisäksi tiedusteltiin tietojen toimittamisvelvollisuuteen liittyvän tiedostomuodon tuottamisen ja toimittamisen testauksen mahdollisuutta. Näätsaari totesi, että edellisessä ohjausryhmässä mainittua kesällä testaamista ei voida luvata vaan arvioitu aikataulu on kesän jälkeen. Hakujen avaamista voi jo testata.

Lisäksi käytiin keskustelua siitä, milloin koko prosessi voidaan hoitaa järjestelmässä. Valtiokonttorin asiantuntijat vastasivat, että käyttöönottoprojektiin kuuluu ao. va-viranomaisen hakujen ja niiden piirreanalyysin läpikäynti suhteessa digitaalisiin palveluihin. Eri viranomaisten eri haut vaativat eri toiminnallisuuksia, ja tapauskohtaisesti arvioidaan, mikä on riittävä valmiusaste. Esimerkiksi OKM:n henkilöhakijahaut vaativat vielä ominaisuuksia, joita ei vielä ole, kun taas UM:n haun toteuttamiselle nykyinen kehityksen valmiusaste on ollut riittävä. STM:ltä on löydetty haku, joka olisi potentiaalinen haku syksylle, mutta siinä on maksupäätösperusteisuutta. Roadmapilla maksupäätösperusteisen maksamisen on arvioitu olevan valmis 08/2023, mutta aikatauluihin liittyy aina se riski, että muutoksia voi tulla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön pilotoijan roolista luopumisesta todettiin, että se on mahdollisesti ilmaistu liian tiukasti aineistossa, jos asiaa katsoo koko OKM-konsernitasolla, koska Museovirasto pilotoi.

Hankejohtaja muistutti tarpeesta yhdenmukaistaa toimintakäytänteitä, minkä osalta vastuuta on va-viranomaisilla paljon. Tietojärjestelmä ei ratkaise kaikkia erityispiirteitä, vaan on syytä kiinnittää huomiota käytänteiden yhdenmukaistamiseen. Lisäksi hän toi esille, että hallinnollis-juridisten asioiden osalta on aloitettu työpajatyöskentely juuri käytänteiden yhdenmukaistamiseksi ja asioiden läpikäyntiä varten. Toimintatapaa pilotoivat MMM ja STM.

7 Tekoäly ja automatiikka digitaalisissa palveluissa

Joose Niemi esitteli tekoälyä ja automatiikan mahdollisuuksia ja skenaarioita valtionavustustoiminnan digitaalisissa palveluissa.

Keskustelussa esille nousseita asioita:

Esille tuotiin eriäviä näkemyksiä esityksen kanssa, ja toivottiin, ettei aiheisiin liittyvää problematiikkaa kuitata tällä esityksellä. Puheenvuorojen mukaan esitys ei ollut riittävän mahdollistava/tutkiva, ja tärkeänä pidettiin pitemmän tähtäimen näkymiä, jatkuvaa ja aktiivista seuraamista sekä etsimis- ja pioneerihenkeä. Tuottavuusnäkökulmasta muistutettiin. Yksittäisenä havaintona nostettiin esille digipalvelulain uusi 6 a, jossa sallitaan viranomaisneuvonnan antaminen hallinnon asiakkaalle palveluautomaatiolla (chatbotilla), kunhan viranomainen varmistaa ennalta neuvonnan tietosisällön asianmukaisuuden.

Puheenjohtaja totesi, että tarkoitus ei ole ollut kuitata aihetta tällä esityksellä vaan tuoda näkökulmia keskusteluun ja esille tilanteita, joiden kautta juuri valtionavustustoiminnan digipalveluissa teemaa voisi lähestyä. Tutkinta- ja koekielulinjaa täytyy pitää mukana. Niemi toi chatissa esille, että teknologiaa on käyty läpi suhteessa niihin tarpeisiin, mitä valtionavustusprosessiin liittyy ja poimittu sellaisia kiinnostavia teknologioita/ratkaisuja, jotka voisivat siinä olla hyödyllisiä. Näätsaari lisäsi chatissa, että odotukset kohdistuvat nyt järjestelmän roadmapilla oleviin toiminnallisuuksiin, joihin keskitytään toistaiseksi.

8 Hankkeen tehtävien tilannekatsaus

Asiakohtaa ei ehditty esittelemään ja käsittelemään kokonaisuudessaan. Hankejohtaja pyysi perehtymään aineistoon, ja totesi tuottavuushyötyjen valmistelun jatkuvan.

9 Muut asiat

Valtionavustukset esillä Valtio Expossa VK:n johdolla. Hankkeen loppuseminaari järjestetään 15.11.2023.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen. Seuraava ohryn kokous:

- 4/2023: 15.6. to 12-14

Pöytäkirjan vakuudeksi, Tuula Lybeck

Liitteet	-
Jakelu	Ohjausryhmän jäsenet
Tiedoksi	Hanketiimi VM-VK Hankeikkuna